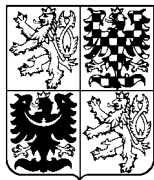

Ročník 2002

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 121

Rozeslána dne 23. července 2002

Cena Kč 30,80

O B S A H:

334. Úplné znění zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, jak vyplývá z pozdějších změn
335. Úplné znění zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, jak vyplývá z pozdějších změn
-

334

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
 jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 337/1992 Sb., zákonem č. 344/1992 Sb., zákonem č. 359/1992 Sb., zákonem č. 67/1993 Sb., zákonem č. 290/1993 Sb., zákonem č. 134/1994 Sb., zákonem č. 82/1995 Sb., zákonem č. 237/1995 Sb., zákonem č. 279/1995 Sb., zákonem č. 289/1995 Sb., zákonem č. 112/1998 Sb., zákonem č. 168/1999 Sb., zákonem č. 360/1999 Sb., zákonem č. 29/2000 Sb., zákonem č. 121/2000 Sb., zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 151/2000 Sb., zákonem č. 258/2000 Sb., zákonem č. 361/2000 Sb., zákonem č. 370/2000 Sb., nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 52/2001 Sb., zákonem č. 164/2001 Sb., zákonem č. 254/2001 Sb., zákonem č. 265/2001 Sb., zákonem č. 273/2001 Sb., zákonem č. 274/2001 Sb., zákonem č. 312/2001 Sb., zákonem č. 6/2002 Sb., zákonem č. 62/2002 Sb., zákonem č. 78/2002 Sb. a zákonem č. 259/2002 Sb.

ZÁKON

o přestupcích

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Základní ustanovení

Orgány státní správy a orgány obce (dále jen „správní orgány“) vedou občany k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy a respektovali práva spoluobčanů; dbají zejména o to, aby občané neztěžovali plnění úkolů státní správy a nerušili veřejný pořádek a občanské soužití.

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ ČÁST

§ 2

Pojem přestupku

(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postizitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

- a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem, nebo
- b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Zavinění

§ 3

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

§ 4

(1) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrožit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo

- b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrožit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrožit zájem chráněný zákonem, nebo

- b) věděl, že svým jednáním může ohrožit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

(3) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.

§ 5

Věk a nepřičetnost

(1) Za přešupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku.

(2) Za přešupek není odpovědný, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky.¹⁾

§ 6

Porušení povinnosti uložené právnické osobě

Za porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá podle tohoto zákona ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo měl jednat, a jde-li o jednání na příkaz, ten, kdo dal k jednání příkaz.

Působnost zákona

§ 7

(1) Odpovědnost za přešupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přešupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přešupku rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

§ 8

(1) Podle tohoto zákona nebo jiného zákona se posuzuje přešupek, který byl spáchán na území České republiky.

(2) Podle tohoto zákona se posuzuje též přešupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) a c) a přešupek proti majetku podle § 50, který spáchal v cizině státní občan České republiky anebo cizinec,²⁾ který má trvalý pobyt na území České republiky, pokud takové jednání nebylo v cizině projednáno. Jiný přešupek spáchaný v cizině státním ob-

čanem České republiky anebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České republiky, se posuzuje podle tohoto zákona nebo jiného zákona jen tehdy, jestliže jím uvedená osoba porušila povinnost, kterou má podle předpisů platných v České republice mimo území republiky, nebo jestliže to vyplývá z vyhlášených mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána.

§ 9

(1) Jednání, které má znaky přešupku, jehož se dopustila osoba požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nelze jako přešupek projednat, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Nelze ani vykonat sankci nebo v jejím výkonu pokračovat, jestliže se osoba, jíž byla sankce uložena, stala později osobou požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, s výjimkou osoby, která se stala poslancem nebo senátorem.

(3) Podle tohoto zákona se projednávají přešupky, kterých se dopustili poslanci a senátoři, pokud nepožádají orgán příslušný k projednání přešupku o projednání přešupku v disciplinárním řízení podle zvláštních právních předpisů.^{2a)}

§ 9a

Podle tohoto zákona se projednávají přešupky, kterých se dopustili soudci, pokud nepožádají orgán příslušný k projednání přešupku o projednání přešupku v kárném řízení podle zvláštního právního předpisu.^{2b)}

§ 10

(1) Podle zvláštních předpisů³⁾ se projedná jednání, které má znaky přešupku, jehož se dopustily

- a) osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníci Bezpečnostní informační služby České republiky, Policie České republiky a Vězeňské služby České republiky,
- b) osoby během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Toto jednání se však projedná jako přešupek, pokud jeho pachatel přestal být osobou uvedenou v odstavci 1.

¹⁾ § 1 odst. 3 zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

²⁾ Zákon č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.

^{2a)} Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.

^{2b)} Zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců.

³⁾ Např. zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, (úplné znění č. 361/1992 Sb.), zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Sankce

§ 11

(1) Za přešupek lze uložit tyto sankce:

- a) napomenutí,
- b) pokutu,
- c) zákaz činnosti,
- d) propadnutí věci.

(2) Sankci lze uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

(3) Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přešupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přešupku.

§ 12

(1) Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přešupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro tžž skutek postižen v disciplinárním řízení.

(2) Za více přešupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přešupek nejpřísněji postižitelný. Zákaz činnosti lze uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přešupků.

§ 13

(1) Pokutu lze uložit do 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.

(2) V blokovém řízení (§ 84) lze uložit pokutu do 1 000 Kč, pokud tento zákon nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší, a v příkazním řízení (§ 87) do 4 000 Kč.

(3) Pokuta uložená orgánem obce je příjmem obce, jejíž orgán ve věci rozhodoval v prvním stupni, pokuta uložená okresním úřadem je příjmem okresního úřadu. Pokuta uložená jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu této republiky.

(4) Příjmem obce nebo okresního úřadu je též výnos pokut uložených jiným správním orgánem, pokud je orgán obce nebo okresní úřad vymáhal.

§ 14

(1) Zákaz činnosti lze uložit jen za přešupky uvedené ve zvláštní části tohoto zákona nebo v jiném zákoně a na dobu tam stanovenou, nejdéle na dva roky, a jde-li o činnost, kterou pachatel vykonává v pracovním nebo jiném obdobném poměru, nebo k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu, a spáchal-li

pachatel přešupek touto činností nebo v souvislosti s ní.

(2) Do doby zákazu činnosti se započítává doba, po kterou pachatel na základě opatření správního orgánu učiněného v souvislosti s projednávaným přešupkem nesměl již tuto činnost vykonávat.

(3) Od výkonu zbytku zákazu činnosti lze po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce upustit, jestliže pachatel přešupku způsobem svého života prokázal, že její další výkon není potřebný.

§ 15

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli a věc

- a) byla ke spáchání přešupku užita nebo určena, anebo
- b) byla přešupkem získána nebo byla nabyta za věc přešupkem získanou.

(2) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přešupku.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

Ochranná opatření

§ 16

Ochrannými opatřeními jsou:

- a) omezující opatření,
- b) zabránění věci.

§ 17

(1) Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky. Lze je uložit pachateli přešupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30), přešupku proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48) a přešupku proti občanskému soužití (§ 49).

(2) Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přešupku; lze je uložit jen spolu se sankcí a nejdéle na dobu jednoho roku.

§ 18

(1) Nebylo-li uloženo propadnutí věci uvedené v § 15 odst. 1 písm. a) nebo b), lze rozhodnout, že se taková věc zabírá, jestliže

- a) náleží pachateli, kterého nelze za přešupek stíhat, nebo
- b) nenáleží pachateli přešupku nebo mu nenáleží zcela

a jestliže to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obecný zájem.

(2) O zabrání věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání majícího znaky přestupku uplynuly dva roky. Ustanovení § 15 odst. 2 platí obdobně.

(3) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

§ 19

Zvláštní ustanovení o mladistvých

(1) Při posuzování přestupku osoby, která v době jeho spáchání dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku (dále jen „mladistvý“), se přihlíží ke zvláštní péči, kterou společnost věnuje mládeži.

(2) Přestupek mladistvého nelze projednat v příkazním řízení.

(3) Horní hranice pokuty se u mladistvých snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2 000 Kč. V blokovém řízení nelze uložit mladistvému pokutu vyšší než 500 Kč; pokutu až do výše 1 000 Kč lze uložit mladistvému, pokud tento zákon nebo zvláštní zákon připouští v blokovém řízení uložit pokutu vyšší než 1 000 Kč.

(4) Zákaz činnosti lze mladistvému uložit nejdéle na dobu jednoho roku, nebránil-li by výkon této sankce jeho přípravě na povolání.

§ 20

Zánik odpovědnosti za přestupek

(1) Přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.

(2) Do běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.^{3c)}

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Přestupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě

§ 21

Přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) neoprávněně zhotoví reprodukci ceniny nebo neoprávněně zhotoví nebo uvede do oběhu předmět, který by mohl být zaměněn s ceninou nebo si

takový předmět neoprávněně nechá zhotovit nebo jej neoprávněně užije, bez úmyslu se obohatit nebo padělat veřejnou listinu nebo uvedené předměty,

- b) úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají, ač má povinnost takový údaj uvést,
- c) úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají, za účelem získání neoprávněné výhody,
- d) úmyslně neoprávněně užívá vědeckou nebo uměleckou hodnost nebo titul absolventa vysoké školy,
- e) úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní nebo poruší úřední uzávěru nebo úřední značku,
- f) úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní veřejnou vyhlášku nebo pozmění její obsah,
- g) úmyslně podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení anebo úmyslně uvede nepravdivý údaj v čestném prohlášení u správního orgánu,
- h) úmyslně neoprávněně vystupuje jako veřejný činitel,
- ch) úmyslně nedodrží omezující opatření uložené v přestupkovém řízení,
- i) úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně vojenský nebo služební stejnokroj příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů, nebo takové součásti stejnokroje, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné, ačkoliv není příslušníkem ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), d) až f) a písm. h) až i) lze uložit pokutu do 3 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) a g) pokutu do 10 000 Kč.

§ 21a

Přestupky proti předpisům, kterými se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo poruší povinnost stanovenou pro výkon některých funkcí zákonem č. 451/1991 Sb., ve znění nálezů Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 26. listopadu 1992, uveřejněného v částce 116/1992 Sb., a zákonem České národní rady č. 279/1992 Sb. tím, že

- a) v úmyslu dosáhnout přijetí do takové funkce nebo v ní setrvat uvede nesprávný nebo neúplný údaj, nebo požadovaný údaj zatají,

^{3c)} Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

- b) nevyžádá předložení dokladů o splnění předpokladů pro výkon takové funkce,
- c) neučiní stanovená opatření, ačkoli ví, že osoba, která zastává takovou funkci, nespňuje předpoklady pro její výkon.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 22

Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) jako řidič motorového vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním zákonem^{2a)} nebo dopravní značkou o více než 30 km/h v obci nebo o 50 km/h mimo obec,
- b) jako řidič motorového vozidla poruší nesprávným způsobem jízdy zvláštní zákon^{2a)} tím, že
  1. nezastaví vozidlo na příkaz světelného signálu s červeným světlem „Stůj“ světelného signalizačního zařízení nebo pokynu policisty „Stůj“ při řízení provozu na pozemních komunikacích,
  2. předjíždí vozidlo na přechodu pro chodce nebo bezprostředně před ním nebo předjíždí vozidlo způsobem, který ohroží protijedoucí řidiče nebo jiné účastníky silničního provozu, nebo předjíždí, jestliže se nemůže bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet, nebo předjíždí, aniž má před sebou rozhled na vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,
  3. nedá při jízdě z vedlejší pozemní komunikace označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě“ na křižovatku přednost v jízdě vozidlům přejíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo vozidlům přijíždějícím zprava, nevyplývá-li přednost v jízdě z dopravní značky,
  4. vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zvláštním zákonem^{2a)} zakázáno,
- c) porušením zvláštního zákona^{2a)} způsobí dopravní nehodu, kterou je povinen podle zvláštního zákona^{2a)} neprodleně ohlásit policistovi,
- d) se dopustí jednání uvedeného pod písmenem c) jako řidič vozidla hromadné dopravy osob,
- e) neoprávněně zastaví nebo stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené značkou O 1,
- f) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až e), poruší zvláštní zákon.^{2a)}

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. f) lze uložit pokutu do 2 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. a) a b) pokutu do 3 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. e) pokutu do 5 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 7 000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 10 000 Kč.

(3) Zákaz činnosti do šesti měsíců lze uložit tomu, kdo se v období dvanácti po sobě následujících kalendářních měsíců dopustí přestupku podle odstavce 1 písm. a) a b) více než dvakrát.

(4) Zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit tomu, kdo se dopustí přestupku podle odstavce 1 písm. c).

(5) Zákaz činnosti do dvou let lze uložit tomu, kdo se dopustí přestupku podle odstavce 1 písm. d).

(6) V blokovém řízení lze uložit za přešupek podle odstavce 1 písm. f) pokutu do 1 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. a) a b) pokutu do 2 000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. c), d) a e) pokutu do 5 000 Kč.

§ 23

Ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního hospodářství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje, přemístí nebo umístí dopravní značku, návěstidlo, signální nebo návěstní znak, signální nebo návěstní zařízení, informační zařízení pro cestující, vyvěšený jízdní řád, označení zastávky veřejné dopravy nebo jiného dopravního zařízení anebo neoprávněně používá takové zařízení,
- b) provozuje nepovolenou nebo zakázanou činnost v ochranném pásmu dráhy či pozemní komunikace nebo pozemního leteckého zařízení anebo v územním obvodu vnitrozemského přístavu,
- c) poruší povinnost stanovenou zvláštním právním předpisem pro stavbu či provoz civilních letadel včetně kluzáků,
- d) nesplní povinnost uloženou správním orgánem ke zdolání mimořádně naléhavých přepravních potřeb,
- e) provozuje dopravu bez povolení nebo poruší povinnost stanovenou zvláštním právním předpisem pro provozování dopravy,
- f) porušením povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem ohroží bezpečnost nebo plynulost železničního, leteckého nebo plavebního provozu

^{2a)} Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

- nebo způsobí v takovém provozu dopravní nehodu,
- g) poruší povinnost stanovenou zvláštním právním předpisem pro dopravu nebo přepravu nebezpečných věcí,
- h) úmyslně poškodí dopravní stavbu nebo jiné zařízení, které je součástí této stavby, anebo úmyslně naruší činnost sdělovacího nebo zabezpečovacího zařízení,
- i) jako řidič užije dálnice nebo silnice dálničního typu motorovým vozidlem bez předchozího zaplacení poplatku podle zvláštního zákona,^{3d)}
- j) poruší zákazy stanovené při obecném užívání dálnice, silnice nebo místní komunikace,
- k) překročil při kontrolním vážení vozidla hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem,
- l) bez povolení užije dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, (zvláštní užívání) nebo nedodrží podmínky stanovené v povolení k tomuto užívání,
- m) neoprávněně uzavře dálnici, silnici, místní komunikaci nebo veřejně přístupnou účelovou komunikaci, neoprávněně zřídí objízďku nebo nařízenou uzavírku, objízďku neoznačí podle vydaného rozhodnutí nebo nedodrží podmínky stanovené tímto rozhodnutím,
- n) způsobí závalu ve sjízdnosti dálnice nebo ve sjízdnosti a schůdnosti silnice nebo místní komunikace,
- o) neoprávněně zřídí, pozmění nebo zruší sjezd nebo nájezd z dálnice, silnice nebo místní komunikace,
- p) neoprávněně umístí pevnou překážku na pozemní komunikaci nebo neodstraní jím vyvolaný zdroj ohrožení dálnice, silnice nebo místní komunikace,
- r) neuposlechne příkazu osoby pověřené výkonem státního odborného dozoru při výkonu dozoru na dálnici, silnici, místní komunikaci nebo veřejně přístupné účelové komunikaci,
- s) jako řidič vozidla při kontrole není držitelem dokladů požadovaných zvláštním právním předpisem, nevede stanoveným způsobem záznam o provozu vozidla nebo nedodrжуje stanovené doby řízení a odpočinku,
- t) při přepravě nebezpečných věcí podle právního předpisu nemá řádné osvědčení o zvláštním školení řidiče, nezajistí označení vozidla, není vybaven podle právních předpisů povinnou výbavou,
- poruší zákaz nakládky a vykládky stanovených nebezpečných věcí na veřejně přístupných místech, přepravuje ve vozidle osoby způsobem odporujícím právním předpisům, poruší ustanovení o zastavení a stání vozidel a o dozoru nad vozidly při parkování nebo nedodrží trasu, pokud je předepsána,
- u) užívá v silničním provozu vozidlo označené nebo vybavené způsobem zaměnitelným s vozidlem taxislužby, ačkoliv toto vozidlo není zařazeno v evidenci vozidel taxislužby, nebo nabízí přepravní služby způsobem s taxislužbou zaměnitelným, ačkoliv není osobou, na jejíž jméno je vydán průkaz způsobilosti řidiče taxislužby,
- v) bez povolení provozovatele dráhy vykonává v obvodu dráhy činnosti, které jsou podnikáním, nebo vstoupí do obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná,
- x) svým chováním nebo činností porušuje nebo ohrožuje provozování dráhy a drážní dopravy nebo poškozuje součásti dráhy nebo součásti drážního vozidla,
- y) v obvodu dráhy nedbá pokynu provozovatele dráhy, dopravce nebo osoby jimi pověřené k zajištění bezpečnosti osob a bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy nebo nedbá pokynu k zajištění ochrany majetku a veřejného pořádku,
- z) porušením povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem ohrozí pověřenou osobu provozovatele dráhy nebo dopravce při výkonu jeho činnosti.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až h) a písm. u) až z) lze uložit pokutu do 5 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. j) až t) pokutu do 10 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. i) pokutu do 15 000 Kč; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. c) a f).

(3) V blokovém řízení lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. i), s) a t) pokutu do 5 000 Kč.

§ 23a

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, ačkoliv musí být tato odpovědnost pojištěna podle zvláštního právního předpisu,^{3e)}
- b) neodevdá příslušnému orgánu, který vede evidenci vozidel, státní poznávací značku a osvědčení

^{3d)} § 20a zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

^{3e)} § 1 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

o technickém průkazu vozidla v případě zániku pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu,^{3f)}

- c) nepředloží při provozu vozidla na požádání příslušníka Policie České republiky doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla stanovené zvláštním právním předpisem.^{3g)}

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 20 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel až na dobu jednoho roku, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 10 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) lze uložit pokutu do 500 Kč.

§ 24

Přestupky na úseku podnikání

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- poškodí jiného na ceně, jakosti, množství nebo hmotnosti při prodeji zboží nebo poskytování jiných služeb,
- neoprávněně provozuje obchodní, výrobní či jinou výtěžnou činnost,
- poruší povinnost používat při podnikání obchodní firmu, a nemá-li ji, jméno a příjmení nebo název a uvádět na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách údaje o své obchodní firmě, a nemá-li ji, o jménu a příjmení nebo názvu, sídle nebo místu podnikání, zápisu do obchodního nebo živnostenského rejstříku nebo jiné zákonem stanovené evidenci, včetně spisové značky, popřípadě o zápisu organizační složky podniku nebo podniku zahraniční osoby do obchodního rejstříku, včetně spisové značky, podle zvláštního právního předpisu.^{3h)}

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 10 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 50 000 Kč; zákaz činnosti do 1 roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a c).

§ 25 a 26

zrušeny

§ 27

Přestupky na úseku financí a měny

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně zhotoví reprodukci nebo zaměnitelnou napodobeninu bankovky, mince, šeku, cenného papíru nebo platební karty znějící na tuzemskou nebo cizí měnu anebo neoprávněně zhotoví předmět úpravou napodobující bankovku, minci, šek, cenný papír nebo platební kartu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5 000 Kč.

§ 28

Přestupky na úseku práce a sociálních věcí

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- ztíží péči osvojitele nebo výchovu osvojenice prozrazením nebo rozšířením údajů o osvojení,
- maří výkon ochranné výchovy nezletilého anebo narušuje výchovu dítěte svěřeného do výchovy jiného občana než rodiče nebo do pěstounské péče,
- ponechá nezletilé dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a tím jej vystaví nebezpečí vážné újmy na zdraví,
- ponechá nezletilé dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a v důsledku toho dítě způsobí újmu na zdraví jiné osobě nebo škodu na cizím majetku nikoli nepatrnou,
- v úmyslu ponižít lidskou důstojnost nezletilého dítěte použije vůči němu nepřiměřeného opatření,
- úmyslně se nepodrobí rozhodnutí orgánu vykonávajícího sociálně-právní ochranu dětí podle zvláštního právního předpisu, popřípadě nesplní některou z povinností, které mu tento zvláštní právní předpis ukládá,³ⁱ⁾
- zneužívá nezletilé dítě k fyzickým pracím nepřiměřeným jeho věku a stupni jeho tělesného a rozumového vývoje,
- úmyslně zničí, poškodí, pozmění nebo zneužije průkaz mimořádných výhod,
- poruší jinou povinnost stanovenou zákonem o sociálním zabezpečení na úseku průkazů mimořádných výhod,
- jako cizinec je zaměstnán v České republice bez pracovního povolení, pokud je takového povolení třeba,

^{3f)} § 15 odst. 7 zákona č. 168/1999 Sb.

^{3g)} § 17 zákona č. 168/1999 Sb.

^{3h)} § 8 až 11 a § 13a obchodního zákoníku.

³ⁱ⁾ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

k) neoprávněně zprostředkovává pracovní činnost.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu do 5 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. c) až g) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. a), h) až k) lze uložit pokutu do 10 000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. f) lze uložit pokutu až do výše 20 000 Kč.

§ 29

Přestupky na úseku zdravotnictví

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně zmaří, ztíží nebo ohrozí poskytnutí zdravotnické služby nebo se nepodrobí povinnému vyšetření nebo léčení,
- b) nedodrží opatření stanovené nebo uložené ke snížení hluku a vibrací,
- c) ohrozí nebo poruší zdravotní nezávadnost pitné vody,
- d) padělá nebo úmyslně neoprávněně změní lékařskou zprávu nebo zdravotní průkaz anebo zneužije lékařskou dokumentaci,
- e) poruší povinnost při zacházení s omamnými látkami, psychotropními látkami nebo jinými látkami škodlivými zdraví,
- f) poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění,
- g) padělá lékařský předpis nebo pozmění jeho obsah v úmyslu, aby ho bylo použito jako pravého, nebo užije takového předpisu jako pravého anebo poskytne tiskopis lékařského předpisu jinému v úmyslu, aby ho bylo použito k padělání, nebo v témže úmyslu odcizí či jinak neoprávněně získá takový tiskopis,
- h) poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené k ochraně zdraví před neionizujícím zářením,
- i) poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené pro provoz koupaliště ve volné přírodě, umělého koupaliště nebo sauny,
- j) poruší zákaz nebo nesplní povinnosti stanovené nebo uložené pro pořádání zotavovací akce, jiné podobné akce pro děti nebo školy v přírodě.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) až j) lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 29a

Přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst

(1) Přestupku podle tohoto zákona se dopustí ten, kdo

- a) nedodrží omezení nebo zákaz stanovený na ochranu přírodního léčivého zdroje, zdroje přírodní minerální vody, přírodních léčebných lázní nebo lázeňského místa,
- b) nesplní oznamovací povinnost podle zvláštního právního předpisu,^{3m)}
- c) vykonává činnost zakázanou v ochranném pásmu přírodního léčivého zdroje a zdroje přírodní minerální vody,
- d) vykonává činnost zakázanou ve vnitřním území lázeňského místa,
- e) úmyslně zničí nebo poškodí nebo neoprávněně přemístí nebo odstraní značku vyznačující hranice nebo oplocení ochranného pásma přírodního léčivého zdroje, zdroje přírodní minerální vody nebo území lázeňského místa,
- f) ztěžuje plnění úkolů dozoru nad dodržováním opatření na území lázeňského místa,
- g) ztěžuje plnění úkolů při vyhledávání a průzkumu přirozeně se vyskytujících zdrojů minerálních vod, plynů, peloidů a dozoru nad dodržováním opatření v ochranném pásmu přírodního léčivého zdroje a zdroje přírodní minerální vody.

(2) Za přešupky podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

§ 30

Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) prodá, podá nebo jinak umožní požití alkoholického nápoje osobě zjevně ovlivněné alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, osobě mladší osmnácti let nebo osobě, o níž ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohla ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,
- b) neoprávněně prodá, podá nebo jinak umožní druhé osobě škodlivé užívání jiné návykové látky, než jsou omamné látky, psychotropní látky a alkohol,
- c) se nepodrobí opatření postihujícímu nadměrné

^{3m)} § 8 zákona č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon).

požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek,

- d) úmyslně vyrobí líh nebo destilát bez povolení anebo úmyslně líh nebo destilát bez povolení vyrobený přechovává nebo uvádí do oběhu,
- e) úmyslně umožňuje požívání alkoholických nápojů nebo užívání jiných návykových látek, než látek omamných a psychotropních osobě mladší osmnácti let, ohrožuje-li tím její tělesný nebo mravní vývoj,
- f) umožní neoprávněně požívání omamných a psychotropních látek osobě mladší osmnácti let, nejde-li o čin přísněji trestný,
- g) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku, ačkoliv ví, že bude vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při níž by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek,
- h) po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky vykonává činnost uvedenou v písmenu g),
- ch) ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky, vykonává činnost uvedenou v písmenu g),
- i) při výkonu činnosti, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí anebo poškodit majetek, se odmítne
  1. podrobit dechové zkoušce,
  2. podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem v případě, že dechová zkouška byla pozitivní, nebo
  3. podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou, ač má povinnost takové zkoušce nebo vyšetření se podrobit a není to spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, nebo
- j) neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

§ 31

Přestupky na úseku školství a výchovy mládeže

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že nepřihlásí dítě k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3 000 Kč.

§ 32

Přestupky na úseku kultury

- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo
- a) neoprávněně užije autorské dílo, umělecký výkon, zvukový či zvukově obrazový záznam, rozhlasové nebo televizní vysílání nebo databázi,
  - b) poruší zvláštní právní předpis o ochraně předmětů nebo souborů předmětů kulturní, muzejní nebo galerijní hodnoty,
  - c) poruší zvláštní právní předpis ve věcech ochrany církvi a náboženských společností.
- (2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

§ 33

Přestupky na úseku porušování průmyslových práv a porušování práv k obchodní firmě

- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo
- a) neoprávněně vykonával práva, která jsou zákony na ochranu průmyslového vlastnictví vyhrazena majitelům těchto práv,
  - b) neoprávněně užíval obchodní firmu nebo jakékoli značení zaměnitelné s obchodní firmou nebo označením příznačným pro jiného podnikatele.
- (2) Za přestupky podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

§ 34

Přestupky na úseku vodního hospodářství

- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo
- a) odebere povrchovou nebo podzemní vodu bez potřebného povolení vodoprávního úřadu nebo v rozporu s ním,
  - b) vypustí odpadní nebo důlní vody do vod povrchových nebo podzemních, popřípadě do kanalizace, v rozporu s vodním zákonem,³¹⁾
  - c) znečistí povrchovou nebo podzemní vodu nebo ohrozí její jakost nebo zdravotní nezávadnost nedovoleným nakládáním se závadnými látkami, popřípadě způsobí vniknutí těchto látek do kanalizace v rozporu s vodním zákonem,³¹⁾
  - d) poruší povinnosti týkající se vodních děl založené stavebními předpisy, nebo
  - e) poruší jiné povinnosti stanovené vodním zákonem³¹⁾ nebo povinnosti na základě něho uložené,
  - f) neoprávněně odebírá vodu z vodovodu bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo odebírá vodu z vodovodu před vodoměrem, nebo přes vodoměr, který v důsledku zásahu odběratele odběr neza-

³¹⁾ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

- znamenává nebo zaznamenává odběr menší než skutečný, nebo za vodoměrem, na němž bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci,
- g) neoprávněně vypouští odpadní vody do kanalizace bez uzavřené smlouvy o odvádění odpadních vod nebo v rozporu s ní nebo s podmínkami stanovenými kanalizačním řádem,
- h) řádně neprovozuje vodovodní nebo kanalizační přípojku,
- i) odebírá vodu z vodovodu pro jiné účely než sjednané ve smlouvě o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod,^{3j)}
- j) v ochranném pásmu vodovodu nebo kanalizace bez písemného souhlasu jeho vlastníka nebo provozovatele, popřípadě vodoprávního úřadu, provádí zemní práce, provádí stavby nebo jinak omezuje přístup k vodovodu nebo kanalizaci či ohrožuje jejich technický stav nebo vysazuje trvalé porosty, provádí skládky nebo provádí terénní úpravy,
- k) poškodí vodovod nebo kanalizaci nebo jejich součásti či příslušenství,
- l) neoprávněně manipuluje se zařízením vodovodů nebo kanalizací,
- m) provozuje vodovod nebo kanalizaci a není provozovatelem podle zákona o vodovodech a kanalizacích.^{3k)}

(2) Za přestupky podle odstavce 1 písm. f) až m) lze uložit pokutu do 15 000 Kč, za přestupky podle odstavce 1 písm. a), b), c) a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

(3) Pokuty ukládá Česká inspekce životního prostředí nebo okresní úřad. Ustanovení § 124 odst. 2 vodního zákona přitom platí obdobně.

§ 35

Přestupky na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství

- (1) Přestupku se dopustí ten, kdo
- a) neoprávněně vyrobí, doveze, uvede do oběhu nebo neoprávněně či nesprávně použije chemický nebo biologický přípravek na ochranu rostlin,
- b) znečistí půdu nevhodným skladováním olejů a pohonných hmot, pesticidů, hnojiv, popřípadě jiných škodlivých látek,
- c) nesplní opatření uložené podle zvláštních práv-

- ních předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu, o myslivosti nebo o rybářství,
- d) poruší povinnost stanovenou k ochraně rostlin před zvláště nebezpečnými škůdci nebo chorobami,
- e) neoprávněně provede změnu kultury pozemku, který je součástí zemědělského půdního fondu, anebo neoprávněně odejme zemědělskou půdu zemědělské výrobě nebo neoprávněně provádí činnost poškozující zemědělskou výrobu na takové půdě,
- f) neoprávněně loví zvěř nebo chytá ryby.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 15 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až d) pokutu do 3 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. e) pokutu do 5 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. f) pokutu do 8 000 Kč; zákaz činnosti do jednoho roku lze uložit za přestupek podle odstavce 1 písm. f).

§ 36

Přestupky na úseku poštovních služeb a telekomunikací

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) zničí, poškodí, znečistí anebo neoprávněně odstraní nebo přemístí poštovní schránku,
- b) jako odesílatel tím, že poruší poštovní smlouvu podáním poštovní zásilky obsahující věc nebezpečnou, aniž by byla dodržena povinná zvláštní úprava,
- c) jako odesílatel poruší zákaz umístění živého zvířete do poštovní zásilky.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3 000 Kč.

§ 37

zrušen

§ 38

Přestupky na úseku geologie

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně

- a) ohrozí nebo neoprávněně ztíží provádění státem organizovaných geologických prací,
- b) zničí, poškodí nebo znehodnotí geologické výzkumné nebo průzkumné dílo, vzorek nebo jinou hmotnou geologickou dokumentaci.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze

^{3j)} § 8 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

^{3k)} Zákon č. 274/2001 Sb.

uložit pokutu do 1 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 3 000 Kč.

§ 39

Přestupky na úseku ochrany a využití nerostného bohatství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem, nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán,
- b) úmyslně poškodí zařízení sloužící k využívání nerostného bohatství nebo k provádění činnosti vykonávané hornickým způsobem, včetně důlně měřičských signálů, značek a ochrany znaků a jiných měřičských zařízení, jakož i značek upozorňujících na zákaz vstupu,
- c) neoprávněně odvede povrchovou, podzemní nebo jinou vodu do důlních vod nebo důlních děl anebo úmyslně poškodí zařízení pro odvádění důlních vod.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

§ 40

Přestupky na úseku používání výbušnin

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) nedbá nebo zneužije výstražného znamení, výstražné nebo informativní tabule nebo výstražného signálu při provádění trhacích nebo ohňostrojových prací anebo je úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní,
- b) neoprávněně získá nebo přechovává výbušninu,
- c) použije bez povolení výbušninu k trhacím nebo ohňostrojovým pracím,
- d) neoprávněně provádí výzkum, vývoj, zpracování nebo zneškodňování výbušnin nebo sobě anebo jinému opatruje prostředky určené k jejich výrobě, výzkumu nebo vývoji.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) a d) pokutu do 15 000 Kč.

§ 41

Přestupky na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně

- a) odstraní zařízení pro rozvod elektřiny, tepla nebo topných plynů, popřípadě příslušenství nebo přípojky k těmto zařízením, měřicí zařízení nebo plomby, nadzemní nebo podzemní zařízení sdělo-

vací nebo ovládací techniky energetiky, teplárenství nebo plynárenství,

- b) zasáhne do zařízení pro veřejný rozvod elektřiny, tepla nebo plynu, včetně odběrného rozvodního zařízení před měřicím zařízením.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3 000 Kč.

§ 42

Přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně poškodí, zneužije nebo hrubě zneváží státní symbol České republiky nebo jiný symbol chráněný zvláštním právním předpisem,
- b) neoprávněně si přisvojí vyznamenání, čestný titul nebo jiné obdobné ocenění udělované státním orgánem a vykazuje se jím,
- c) poruší povinnost nebo nedodrží zákaz stanovený právními předpisy na úseku zbraní a střeliva.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 3 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 15 000 Kč.

§ 42a

Přestupky na úseku občanských průkazů

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije občanský průkaz nebo potvrzení o občanském průkazu,
- b) nesplní povinnost požádat o vydání občanského průkazu v případech stanovených zákonem o občanských průkazech,
- c) na opakovanou výzvu nepředloží požadované doklady k vydání občanského průkazu nebo se bez řádné omluvy nedostaví na příslušný okresní úřad k provedení úkonů souvisejících s vydáním občanského průkazu,
- d) nepřevzme osobně občanský průkaz a neodevdá dosavadní občanský průkaz nebo potvrzení o občanském průkazu v případech stanovených zákonem o občanských průkazech,
- e) poskytne nebo přijme občanský průkaz jako zástavu nebo odebere občanský průkaz při vstupu do objektu nebo na pozemek,
- f) nesplní povinnost neprodleně ohlásit poškození, zničení, ztrátu, odcizení a zneužití občanského průkazu,
- g) poruší zákaz provádět zápisy, změny nebo opravy v občanském průkazu, v potvrzení o občanském průkazu, v potvrzení o změně místa trvalého pobytu a v potvrzení o změně rodinného stavu, popřípadě změně příjmení v souvislosti se změnou stavu sňatkem.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5 000 Kč.

§ 42b

Přestupky na úseku cestovních dokladů občanů České republiky

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije cestovní doklad,
- b) uvede nepravdivé údaje v žádosti o vydání cestovního dokladu nebo provedení změny údajů v cestovním dokladu,
- c) se úmyslně vyhne nebo se odmítne podrobit kontrole cestovních dokladů při překračování státních hranic České republiky,
- d) maří výkon rozhodnutí o odnětí cestovního dokladu,
- e) neoprávněně překročí státní hranice České republiky při opuštění jejího území bez platného cestovního dokladu nebo mimo hraniční přechod,
- f) poskytne nebo přijme cestovní doklad jako zástavu nebo odebere cestovní doklad při vstupu do objektu nebo na pozemek,
- g) nesplní povinnost odevzdat bez zbytečného dokladu neplatný cestovní doklad, cestovní doklad, který je zaplněn záznamy, anebo neprodleně odevzdat cestovní doklad jiného občana.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5 000 Kč.

§ 42c

Přestupky na úseku matrik, jména a příjmení

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije rodný, odací nebo úmrtní list, osvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a osvědčení o tom, že snoubenci splnili všechny požadavky zákona pro uzavření platného manželství,
- b) nesplní oznamovací povinnost matričnímu úřadu při narození, úmrtí nebo uzavření manželství stanovenou zákonem o matrikách nebo úmyslně uvede při plnění oznamovací povinnosti nesprávné údaje,
- c) úmyslně neužívá při úředním styku jméno, popřípadě jména nebo příjmení, která jsou uvedena v rodném nebo odacím listu vydaném matričním úřadem v České republice nebo jiným příslušným úřadem.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5 000 Kč.

§ 43

Přestupky na úseku obrany České republiky

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) poruší odvodní povinnost nebo naruší průběh odvodního řízení,
- b) neuposlechne povolání vydaného na základě branného zákona orgánem vojenské správy,
- c) poruší povinnost uloženou k zabezpečení úkolů civilní obrany,
- d) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije průkaz vydaný branci nebo vojákovi anebo průkaz o neschopnosti k vojenské činné službě,
- e) úmyslně naruší režim ochrany a vstupu do vojenského objektu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3 000 Kč.

§ 44

Přestupky na úseku správy státních hranic

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) zničí, poškodí, neoprávněně přemístí nebo neoprávněně odstraní hraniční znak nebo zařízení upozorňující na průběh státních hranic,
- b) neoprávněně zasáhne do hraničního pruhu nebo volné kruhové plochy nebo do břehů nebo koryta hraničního vodního toku nebo do hraniční cesty, zhorší-li se tím zřetelnost průběhu státních hranic nebo jestliže se tím změní jejich poloha, nebo
- c) neumožní nebo jinak ztíží oprávněně osobě vstup, vjezd a nebo výkon prací při správě státních hranic.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 15 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 5 000 Kč.

§ 45

Přestupky na úseku ochrany životního prostředí

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo porušením zvláštních právních předpisů o ochraně životního prostředí jiným způsobem, než jak vyplývá z ustanovení § 21 až 44, zhorší životní prostředí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 46

Ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě

(1) Přestupkem je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 21 až 45, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy včetně nařízení obcí, okresních úřadů a krajů.

(2) Přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obec-

ně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.

(3) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 30 000 Kč.

Přestupky proti veřejnému pořádku

§ 47

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) neuposlechne výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci,
- b) poruší noční klid,
- c) vzbudí veřejné pohoršení,
- d) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,
- e) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,
- f) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
- g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,
- h) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d) lze uložit pokutu do 1 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 3 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. g) a h) pokutu do 50 000 Kč.

§ 47a

Přestupky krivého vysvětlení

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo jako osoba podávající vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným před orgánem činným v trestním řízení úmyslně

- a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo
- b) takovou okolnost zamlčí.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

§ 48

Přestupkem proti veřejnému pořádku je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 47, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy. Za takový přestupek lze uložit pokutu do 3 000 Kč.

§ 49

Přestupky proti občanskému soužití

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
- b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
- c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
- d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,
- e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 3 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) a e) pokutu do 5 000 Kč.

§ 50

Přestupky proti majetku

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí,
- b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si присvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

ČÁST TŘETÍ ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH

§ 51

Obecné ustanovení

Není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.⁴⁾

Příslušnost

§ 52

Přestupky projednávají

- a) obce v přenesené působnosti,
- b) okresní úřady,
- c) orgány Policie České republiky (dále jen „orgány policie“), jde-li o přestupky podle § 23a odst. 1 písm. c) a o přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami podle § 30 odst. 1 písm. j),
- d) jiné správní orgány, stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 53

(1) Obce projednávají přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.

(2) Okresní úřady projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednání nejsou příslušné jiné správní orgány.

(3) Obce a okresní úřady mohou jako svůj zvláštní orgán zřízovat komise k projednávání přestupků. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků;⁵⁾ usnášejí se většinou hlasů. Stejně podmínky platí, pokud by projednáváním přestupků byla pověřena komise rady obce.

(4) V hlavním městě Praze náleží

- a) působnost podle odstavce 1 městským částem s tím, že městským částem přísluší projednávat přestupky proti pořádku ve státní správě jen ve věcech, které jsou jim svěřeny,
- b) působnost podle odstavce 3 městským částem Prahy 1 až 10 pro celé území jednotlivých obvodů.

§ 54

Přestupky spáchané na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami podle § 30 odst. 1 písm. j) projednávají v prvním stupni útvary Policie České republiky v okresech.

§ 55

(1) K projednání přestupku je místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.⁶⁾

(2) Přestupek, který byl spáchán v cizině státním občanem České republiky anebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České republiky, nebo nelze-li místo spáchání přestupku spolehlivě zjistit, projedná správní orgán, v jehož územním obvodu pachatel má nebo naposledy měl trvalý pobyt.

(3) Přestupky podle § 42b projednávají okresní úřady příslušné podle místa, v němž je občan hlášen k trvalému pobytu. Není-li občan na území České republiky k trvalému pobytu hlášen, projedná přestupek okresní úřad příslušný podle místa jeho posledního trvalého pobytu v České republice. Pokud občan trvalý pobyt v České republice neměl nebo pokud jej nelze zjistit, projedná přestupek Magistrát města Brna.

(4) Místně příslušný správní orgán může k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit věc i bez souhlasu účastníků řízení jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, v jehož územním obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje.

§ 56

zrušen

§ 57

Společné řízení

(1) Jestliže pachatel se dopustil více přestupků, které je příslušný projednávat též orgán, projednávají se tyto přestupky ve společném řízení.

⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

⁵⁾ § 2 vyhlášky č. 345/2000 Sb., o ověřování zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců obcí, krajů, hlavního města Prahy, městských částí hlavního města Prahy a okresních úřadů, osob stojících v čele zvláštních orgánů zřízených na základě zvláštních zákonů a předsedů komisí, kterým byl svěřen výkon přenesené působnosti, (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 427/2000 Sb.

⁶⁾ § 7 odst. 1 správního řádu.

(2) Společné řízení se koná též proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednávány tímž orgánem. K urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu lze věc některého pachatele přestupku vyloučit ze společného řízení.

Součinnost

§ 58

(1) Státní orgány, orgány policie a obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.

(2) Oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky

- a) proti veřejnému pořádku,
- b) proti občanskému soužití, nasvědčují-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví,
- c) proti majetku,
- d) proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- e) proti pořádku ve státní správě, spáchané na úseku státní správy v působnosti Policie České republiky,
- f) uvedené v § 29 odst. 1 písm. g), § 30 odst. 1 písm. d) až j) a § 35 odst. 1 písm. f),

učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.

(3) Orgán policie

- a) věc odevzdá příslušnému orgánu, jde-li o jednání mající znaky přestupku, které se projednává podle zvláštních předpisů,³⁾ nebo jde-li o jiný správní delikt než přestupek anebo nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin,
- b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pominou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.

(4) Dozví-li se orgán policie o přestupku od ob-

čana, vyrozumí jej na jeho žádost do třiceti dnů o provedených opatřeních.

§ 59

Státní orgány a orgány policie provedou bez zbytečného odkladu na žádost správního orgánu úkony potřebné k prověřování oznámení o přestupcích, k projednávání přestupků a k výkonu rozhodnutí. Státní orgán nebo orgán policie žádost neprodleně vrátí, není-li k provedení požadovaných úkonů příslušný.

§ 60

Podávání vysvětlení

(1) Každý je povinen podat správním orgánům nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku; podání vysvětlení může být odepřeno, jestliže by takovým osobám nebo osobám jim blízkým (§ 68 odst. 4) hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popřípadě za trestný čin nebo by porušily státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.

(2) Tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení podle odstavce 1, nebo tomu, kdo bezdůvodně podání vysvětlení odmítá, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 1 000 Kč.

(3) Pořádková pokuta uložená orgánem obce je příjmem této obce, pořádková pokuta uložená okresním úřadem je příjmem okresního úřadu. Pořádková pokuta uložená jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu České republiky.

§ 61 až 65

zrušeny

§ 66

Odložení věci

(1) Správní orgán, aniž řízení zahájí, věc odloží, jestliže osoba podezřelá z přestupku

- a) požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nejde-li o osobu uvedenou v § 9 odst. 3,
- b) v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku nebo trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání,
- c) zemřela před zahájením řízení.

(2) Správní orgán může věc odložit, jestliže

³⁾ Např. zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, (úplné znění č. 361/1992 Sb.), zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen osobě podezřelé z přestupku za jiný čin v trestním řízení.

(3) Správní orgán věc dále odloží, jestliže

- a) došlé oznámení (§ 67 odst. 2) neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci podle § 71,
- b) o skutku se koná trestní stíhání nebo řízení u jiného příslušného správního orgánu,
- c) o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení anebo v blokovém řízení,
- d) o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a uložené opatření se považuje za postačující,
- e) odpovědnost za přestupek zanikla,
- f) návrh na zahájení řízení o přestupku byl podán opožděně (§ 68 odst. 2),
- g) nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

(4) Rozhodnutí o odložení věci se nevydává. O odložení věci se vyrozumí pouze poškozený.

Zahájení řízení

§ 67

(1) Přestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (§ 68 odst. 1).

(2) Podkladem pro zahájení řízení o přestupku je oznámení státního orgánu, orgánu policie nebo obce, jakož i právnické osoby nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.

(3) Jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do šedesáti dnů.

(4) Požádá-li o to oznamovatel, vyrozumí jej správní orgán do třiceti dnů od oznámení o učiněných opatřeních.

§ 68

(1) Přestupky podle § 49 odst. 1 písm. b) a c) a přestupky podle § 50 spáchané mezi blízkými osobami, jakož i přestupky podle § 49 odst. 1 písm. a) se projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen „navrhovatel“).

(2) U přestupku, který lze projednat jen na návrh, lze návrh podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel do-

zvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán.

(3) Vyjde-li v řízení o přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) a c) nebo přestupku podle § 50 zahájeném na návrh najevo, že skutek nebyl spáchán mezi osobami blízkými, pokračuje se v řízení z úřední povinnosti.

(4) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pocítovala jako újmu vlastní.

§ 69

zrušen

§ 70

Náhrada škody

(1) Uplatnil-li ten, komu byla přestupkem způsobena majetková škoda, nárok na její náhradu v řízení o přestupku, nebo u orgánu policie v trestním řízení, pokud věc byla postoupena správnímu orgánu k projednání a nejde o přestupek, který se projedná jen na návrh (dále jen „poškozený“), působí správní orgán, který přestupek projedná, k tomu, aby byla škoda dobrovolně nahrazena.

(2) Jestliže škoda a její výše byla spolehlivě zjištěna a škoda nebyla dobrovolně nahrazena, uloží správní orgán pachateli přestupku povinnost ji nahradit; jinak odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na soud nebo jiný příslušný orgán.

(3) Zemře-li poškozený, správní orgán o náhradě škody nerozhodne.

§ 71

Postoupení věci

Správní orgán postoupí věc

- a) státnímu zástupci nebo orgánům policie, nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin,
- b) orgánu příslušnému podle zvláštního předpisu³⁾ k projednání skutku osoby uvedené v § 10 odst. 1,
- c) správnímu orgánu příslušnému k projednání skutku, který je jiným správním deliktem než přestupkem,
- d) orgánu příslušnému podle zvláštního právního předpisu k projednání přestupku osoby uvedené v § 9 odst. 3 a § 9a v disciplinárním řízení^{2a)} nebo kárném řízení,^{2b)} pokud tato osoba o takové projednání požádala.

§ 72

Účastníci řízení

V řízení o přestupku jsou účastníky řízení

- a) obviněný z přestupku,
- b) poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem,
- c) vlastník věci, která může být zabráná nebo byla zabráná, v části řízení týkající se zabráná věci,
- d) navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 68 odst. 1.

§ 73

Obviněný z přestupku

(1) Občan je obviněným z přestupku, jakmile správní orgán učinil vůči němu první procesní úkon. Na takového občana se hledí, jako by byl nevinný, pokud jeho vina nebyla vyslovena pravomocným rozhodnutím.

(2) Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.

§ 74

Ústní jednání

(1) O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

(2) Je-li obviněným z přestupku mladistvý, vyrozumí správní orgán o nařízeném ústním jednání též zákonného zástupce mladistvého a orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí; jim se také rozhodnutí o přestupku oznamuje.

§ 75

Vydání a odnětí věci

(1) Kdo má u sebe věc důležitou pro zjištění skutečného stavu věci, nebo věc, která může být prohlášena za propadlou nebo zabranou, je povinen na výzvu správního orgánu ji vydat; nevydá-li ji, může se mu věc na základě rozhodnutí správního orgánu odejmout. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(2) Nebude-li vydaná nebo odnětá věc prohlášena za propadlou nebo zabranou, musí být bez zbytečných průtahů vrácena tomu, komu nepochybně patří; jinak tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odnětá.

§ 76

Zastavení řízení

(1) Správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že

- a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem,
- b) skutek nespáchal obviněný z přestupku,
- c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno,
- d) obviněný z přestupku požívá výsad imunity podle mezinárodního práva nebo zákona, nejde-li o osobu uvedenou v § 9 odst. 3,
- e) obviněný z přestupku v době spáchání přestupku nedovršil patnáctý rok svého věku nebo trpěl duševní poruchou, pro niž nemohl rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání,
- f) odpovědnost za přestupek zanikla,
- g) o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení,
- h) za přestupek byla uložena bloková pokuta,
- ch) o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a rozhodnutí se považuje za postačující,
- i) obviněný z přestupku nebo navrhovatel zemřel,
- j) navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil,
- k) v řízení o přestupku urážky na cti došlo ke smíru,
- l) věc byla postoupena podle § 71 po zahájení řízení.

(2) Správní orgán může řízení o přestupku zastavit, jestliže sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen obviněnému z přestupku za jiný čin v trestním řízení.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení je přípustné pouze, bylo-li řízení zastaveno podle odstavce 1 písm. a), b), c) a j); v těchto případech se rozhodnutí o zastavení řízení účastníkům řízení oznamuje. V ostatních případech se rozhodnutí o zastavení řízení vyznačí ve spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyrozumějí.

§ 77

Výrok rozhodnutí

Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na ná-

hradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

§ 78

Smír

U přestupku urážky na cti se správní orgán pokusí uraženého na cti a obviněného z přestupku smířit.

§ 79

Náhrada nákladů řízení

(1) Občanovi, který byl uznán vinným z přestupku, jakož i navrhovatel, bylo-li řízení zahájeno na jeho návrh zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j), se uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku. Náklady řízení se hradí paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo vnitra České republiky v dohodě s Ministerstvem financí České republiky zvláštním právním předpisem.

(2) Povinnost nahradit náklady řízení nelze uložit v blokovém řízení (§ 84) ani v řízení příkazním (§ 87).

(3) Z důvodů zvláštního zřetele hodných lze od uložení povinnosti nahradit náklady řízení podle odstavce 1 zcela nebo zčásti upustit.

(4) Náhrada nákladů řízení je příjmem obce, jejíž orgán rozhodl o přestupku v prvním stupni, nebo příjmem okresního úřadu, pokud rozhodoval o přestupku v prvním stupni. Náhrada nákladů řízení o přestupku, který vedl jiný správní orgán České republiky, je příjmem státního rozpočtu této republiky.

§ 80

Doručování

Rozhodnutí o přestupku nelze doručit veřejnou vyhláškou.

Odvolání

§ 81

(1) Proti rozhodnutí o přestupku se může odvolat v plném rozsahu jen obviněný z přestupku, a jde-li o mladistvého, v jeho prospěch i jeho zákonný zástupce a orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí.

(2) Poškozený se může odvolat jen ve věci náhrady škody.

(3) Vlastník zabrané věci se může odvolat jen proti té části rozhodnutí, ve které se vyslovuje zabránění věci.

(4) U přestupků, které lze projednat jen na návrh,

se může navrhovatel odvolat jen proti té části rozhodnutí, která se týká vyslovení viny obviněného z přestupku nebo povinnosti navrhovatele nahradit náklady řízení; může se též odvolat proti rozhodnutí o zastavení řízení (§ 76 odst. 3).

(5) Včas podané odvolání proti rozhodnutí o přestupku má odkladný účinek, který není možno vyloučit.

§ 82

V odvolacím řízení nemůže správní orgán změnit uloženu sankci v neprospěch obviněného z přestupku.

§ 83

Přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem

(1) Požádá-li účastník, který podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, o odložení výkonu rozhodnutí,¹⁰⁾ správní orgán jeho žádosti vyhovějí.

(2) Při přezkoumávání rozhodnutí o přestupku soudem se postupuje podle zvláštního předpisu.¹¹⁾

Blokové řízení

§ 84

(1) Přestupek lze projednat uložení pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.

(2) Proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat.

(3) Pokuty v blokovém řízení jsou oprávněny ukládat a vybírat správní orgány, v jejichž působnosti je projednávání přestupků, a osoby jimi pověřené a dále orgány určené tímto nebo jiným zákonem.

(4) V blokovém řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh.

§ 85

(1) Bloky k ukládání pokut (dále jen „pokutové bloky“) vydává Ministerstvo financí České republiky.

(2) Orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení odebírají pokutové bloky od příslušného finančního úřadu, plyne-li výnos z pokut do příslušného státního rozpočtu, a od příslušného okresního úřadu, plyne-li výnos z pokut do jeho rozpočtu nebo do rozpočtu obce.

(3) Nemůže-li pachatel přestupku zaplatit pokutu

¹⁰⁾ § 75 správního řádu.

¹¹⁾ § 244 až 250k občanského soudního řádu.

na místě, vydá se mu blok na pokutu namísto nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě její splatnosti a o následcích nezaplacení pokuty. Převzetí tohoto bloku pachatel přestupku potvrdí.

(4) Pověřené osoby jsou povinny prokázat, že jsou oprávněny ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení. Na pokutových blocích vyznačí, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena.

§ 86

V blokovém řízení mohou projednávat

- a) orgány policie též přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22, proti pořádku ve státní správě podle § 23 odst. 1 písm. a), f), g), i), j), s) a t), § 23a odst. 1 písm. c), § 24 odst. 1 písm. b), § 30 odst. 1 písm. a) až j), § 42 odst. 1 písm. a) až c), § 42b odst. 1 písm. c) a e), § 43 odst. 1 písm. a) a b) a § 44, jakož i podle § 46, pokud k nim došlo na úseku státní správy v jejich působnosti nebo na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. b) až d) a § 48, přestupky proti občanskému soužití podle § 49 a přestupky proti majetku podle § 50,
- b) orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce přestupky proti pořádku ve státní správě podle § 21 odst. 1 písm. b), d) a f), § 30 odst. 1 písm. g), h) a i) a § 46, pokud jimi byly porušeny zvláštní právní předpisy o bezpečnosti práce, dopustil-li se některého z těchto přestupků pracovník organizace nebo podnikatel v jejich prostorách nebo na jejich pracovištích,
- c) orgány ochrany veřejného zdraví přestupky na úseku zdravotnictví podle § 29 odst. 1 písm. a), b), d), f), g) a i) až j).

§ 87

Příkazní řízení

(1) Není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty (§ 13 odst. 2).

(2) Příkaz nelze vydat, jestliže obviněný z přestupku je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům je omezena.

(3) Příkaz má stejné náležitosti jako rozhodnutí o přestupku. Oznamuje se vždy písemně.

(4) Obviněný z přestupku může proti příkazu podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor správ-

nímu orgánu, který příkaz vydal. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení. Obviněnému z přestupku nelze uložit jiný druh sankce, s výjimkou napomenutí, nebo vyšší výměru sankce, než byly uvedeny v příkaze.

(5) Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí.

(6) V příkazním řízení nelze projednat přestupky, které lze projednat jen na návrh, ani nárok na náhradu škody.

§ 88

Výkon rozhodnutí

(1) Rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek, o nároku na náhradu škody a o náhradě nákladů řízení lze vykonat do pěti let po uplynutí lhůty určené pro jejich zaplacení.

(2) Správní orgán příslušný k výkonu rozhodnutí o uložení pokuty za přestupek, o nároku na náhradu škody a o náhradě nákladů řízení postupuje při výkonu těchto rozhodnutí podle zákona o správě daní a poplatků.¹²⁾

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 89

Ústředním orgánem státní správy ve věcech přestupků je ten ústřední orgán státní správy České republiky, do jehož působnosti náleží úsek státní správy, na němž došlo k porušení povinnosti zakládajícímu přestupek. Pokud nelze takto určit ústřední orgán státní správy, je jím Ministerstvo vnitra České republiky ve věcech, k jejichž projednání jsou příslušné obce nebo okresní úřady.

§ 90

Amnestii ve věcech přestupků, jejichž projednávání patří do působnosti orgánů České republiky, uděluje vláda České republiky usnesením, které se vyhláší ve Sbírce zákonů.

§ 91

zrušen

§ 92

(1) O upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti podle § 14 odst. 3 rozhoduje na návrh osoby, jíž byla

¹²⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

tato sankce uložena, správní orgán, který přestupek projednal v prvním stupni. U mladistvého může návrh podat též jeho zákonný zástupce nebo orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí.

(2) Proti rozhodnutí o návrhu podle odstavce 1 se nelze odvolat; návrh nelze podat opětovně.

§ 93

Dodržování uloženého ochranného opatření podle § 16 písm. a) kontroluje správní orgán, který je uložil v prvním stupni.

§ 94

Správní orgán své pravomocné rozhodnutí o přestupku zruší, zjistí-li, že osoba, která byla uznána vinnou z přestupku, byla za týž skutek soudem pravomocně odsouzena nebo obžaloby zproštěna. Uvedená osoba má nárok na vrácení částky, kterou zaplatila na úhradu pokuty a na náhradu nákladů řízení.

§ 95

Ustanovení o nákladech řízení se nevztahuje na řízení o přestupku zahájená před počátkem účinnosti tohoto zákona.

§ 96

Obce, okresní úřady a kraje každoročně poskytují vždy ke dni 31. ledna údaje o projednaných přestupcích orgány místní správy ve svých správních obvodech za uplynulý kalendářní rok ke zpracování Ministerstvu vnitra.

§ 97

Zrušují se:

1. zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění předpisů jej doplňujících a pozměňujících,
2. vyhláška č. 61/1961 Sb., o blokovém řízení, ve znění předpisů ji doplňujících a pozměňujících,
3. zákon č. 126/1968 Sb., o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku,
4. ustanovení § 49 až 51 zákona České národní rady č. 127/1981 Sb., o vnitřním obchodě,
5. zákonné opatření Předsednictva České národní rady č. 10/1990 Sb., o udělování amnestie ve věcech přestupků, jejichž projednávání patří do působnosti orgánů České socialistické republiky.

§ 98

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1990.

* * *

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 67/1993 Sb., kterým se mění a doplňují zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, nabyl účinnosti dnem 1. března 1993.

Zákon č. 290/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Zákon č. 134/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1995.

Zákon č. 82/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 528/1990 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. června 1995.

Zákon č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Zákon č. 279/1995 Sb., kterým se mění zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem vyhlášení (1. prosince 1995).

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Zákon č. 112/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem 1. července 1998, s výjimkou čl. II, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1999.

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), nabyl účinnosti dnem vy-

hlášení (30. července 1999), s výjimkou části čtvrté, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Zákon č. 360/1999 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí, nabyt účinnosti dnem 1. dubna 2000.

Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), nabyt účinnosti dnem 1. července 2000.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), nabyt účinnosti dnem 1. prosince 2000.

Zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. července 2000.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 370/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění zákona č. 30/2000 Sb., zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 52/2001 Sb. nabyt účinnosti dnem 28. února 2002.

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých

zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), nabyt účinnosti 31. den ode dne jeho vyhlášení (1. července 2001).

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 265/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (2. srpna 2001).

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 312/2001 Sb., o státních hranicích a o změně zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státních hranicích), nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých zákonů (zákon o soudech a soudcích), nabyt účinnosti dnem 1. dubna 2002.

Zákon č. 62/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. dubna 2002.

Zákon č. 78/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, nabyt účinnosti dnem 1. dubna 2002.

Zákon č. 259/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění zákona č. 175/1990 Sb., a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. července 2002.

Předseda vlády:

Ing. Zeman v. r.

PŘEHLED

ustanovení zákona o přestupcích

Základní ustanovení..... § 1

**ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST**

Pojem přestupku ..... § 2
 Zavinění..... § 3 a 4
 Věk a nepřičetnost ..... § 5
 Porušení povinnosti uložené právnické osobě..... § 6
 Působnost zákona..... § 7, 8, 9, 9a a 10
 Sankce..... § 11, 12, 13, 14 a 15
 Ochranná opatření..... § 16, 17 a 18
 Zvláštní ustanovení o mladistvých ..... § 19
 Zánik odpovědnosti za přestupek..... § 20

**ČÁST DRUHÁ
ZVLÁŠTNÍ ČÁST**

Přestupky proti pořádku ve státní správě
 vyskytující se na více úsecích státní správy..... § 21
 Přestupky proti předpisům, kterými se stanoví
 některé další předpoklady pro výkon některých
 funkcí..... § 21a
 Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti
 silničního provozu..... § 22
 Ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky
 na úseku silničního hospodářství..... § 23 a 23a
 Přestupky na úseku podnikání..... § 24
 Přestupky na úseku financí a měny ..... § 27
 Přestupky na úseku práce a sociálních věcí..... § 28
 Přestupky na úseku zdravotnictví ..... § 29
 Přestupky na úseku vyhledávání, ochrany,
 využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých
 zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod
 a lázeňských míst..... § 29a
 Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem
 a jinými toxikomaniemi ..... § 30
 Přestupky na úseku školství a výchovy mládeže... § 31
 Přestupky na úseku kultury ..... § 32
 Přestupky na úseku porušování průmyslových
 práv a porušování práv k obchodní firmě..... § 33
 Přestupky na úseku vodního hospodářství..... § 34
 Přestupky na úseku zemědělství, myslivosti
 a rybářství..... § 35
 Přestupky na úseku poštovních služeb
 a telekomunikací ..... § 36
 Přestupky na úseku geologie..... § 38
 Přestupky na úseku ochrany a využití nerostného
 bohatství..... § 39
 Přestupky na úseku používání výbušnin ..... § 40
 Přestupky na úseku energetiky, teplárenství
 a plynárenství ..... § 41

Přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy ..... § 42
 Přestupky na úseku občanských průkazů ..... § 42a
 Přestupky na úseku cestovních dokladů
 občanů České republiky ..... § 42b
 Přestupky na úseku jmen a příjmení..... § 42c
 Přestupky na úseku obrany České republiky ..... § 43
 Přestupky na úseku správy státních hranic ..... § 44
 Přestupky na úseku ochrany životního
 prostředí..... § 45
 Ostatní přestupky proti pořádku ve státní
 správě a přestupky proti pořádku
 v územní samosprávě ..... § 46
 Přestupky proti veřejnému pořádku ..... § 47 a 48
 Přestupky křivého vysvětlení ..... § 47a
 Přestupky proti občanskému soužití..... § 49
 Přestupky proti majetku ..... § 50

ČÁST TŘETÍ**ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH**

Obecné ustanovení ..... § 51
 Příslušnost..... § 52, 53, 54 a 55
 Společné řízení ..... § 57
 Součinnost..... § 58 a 59
 Podávání vysvětlení ..... § 60
 Odložení věci ..... § 66
 Zahájení řízení..... § 67 a 68
 Náhrada škody ..... § 70
 Postoupení věci ..... § 71
 Účastníci řízení ..... § 72
 Obviněný z přestupku ..... § 73
 Ústní jednání ..... § 74
 Vydání a odnětí věci ..... § 75
 Zastavení řízení..... § 76
 Výrok rozhodnutí ..... § 77
 Smír..... § 78
 Náhrada nákladů řízení..... § 79
 Doručování..... § 80
 Odvolání ..... § 81 a 82
 Přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem .... § 83
 Blokované řízení ..... § 84, 85 a 86
 Příkazní řízení..... § 87
 Výkon rozhodnutí ..... § 88

ČÁST ČTVRTÁ**SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ
USTANOVENÍ**

Společná, přechodná a závěrečná
 ustanovení ..... § 89 – 98

335

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance,
jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 60/1993 Sb., zákonem č. 15/1998 Sb., zákonem č. 442/2000 Sb.,
náleznem Ústavního soudu vyhlášeným pod č. 278/2001 Sb., zákonem č. 482/2001 Sb.
a zákonem č. 127/2002 Sb.

ZÁKON

o České národní bance

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Česká národní banka je ústřední bankou České republiky.

(2) Česká národní banka je právnickou osobou, která má postavení veřejnoprávního subjektu se sídlem v Praze; nezapisuje se do obchodního rejstříku.

(3) České národní bance jsou svěřeny kompetence správního úřadu v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními právními předpisy.¹⁾

(4) Česká národní banka hospodáří samostatně s odbornou péčí s majetkem, který jí byl svěřen státem.

§ 2

(1) Hlavním cílem České národní banky je péče o cenovou stabilitu. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu. Česká národní banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.

(2) V souladu se svým hlavním cílem Česká národní banka

- a) určuje měnovou politiku,
- b) vydává bankovky a mince,
- c) řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, pečuje o jejich plynulost a hospodárnost a podílí se na zajištění bezpečnosti, spolehlivosti a efektivnosti platebních systémů a na jejich rozvoji,

d) vykonává bankovní dohled nad činností bank, poboček zahraničních bank a konsolidačních celků, jejichž součástí je banka se sídlem v České republice, a pečuje o bezpečné fungování a účelný rozvoj bankovního systému v České republice,

e) provádí další činnosti podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů.¹⁾

(3) Česká národní banka při plnění svých úkolů spolupracuje s ústředními bankami jiných zemí, orgány dohledu nad bankami a finančními trhy jiných zemí a s mezinárodními finančními organizacemi a mezinárodními organizacemi zabývajícími se dohledem nad bankami a finančními trhy.

§ 3

(1) Česká národní banka je povinna podávat Poslanecké sněmovně Parlamentu nejméně dvakrát ročně k projednání zprávu o měnovém vývoji. Usnese-li se na tom Poslanecká sněmovna, Česká národní banka předloží nejpozději do 30 dnů mimořádnou zprávu o měnovém vývoji. V usnesení Poslanecké sněmovny musí být uvedeno, co má mimořádná zpráva obsahovat.

(2) Zprávu o měnovém vývoji předkládá Poslanecké sněmovně guvernér České národní banky, který je v tomto případě oprávněn účastnit se schůze Poslanecké sněmovny a musí mu být uděleno slovo.^{1a)}

(3) Poslanecká sněmovna zprávu o měnovém vývoji vezme na vědomí nebo si vyžádá její doplnění.

(4) Vyžádá-li si sněmovna doplnění zprávy, je Česká národní banka povinna do 6 týdnů předložit zprávu doplněnou podle požadavku Poslanecké sněmovny.

(5) Česká národní banka je povinna informovat

¹⁾ Například zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon.

^{1a)} § 52 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.

nejméně jednou za tři měsíce o měnovém vývoji veřejnost.

(6) Česká národní banka je povinna zaslat Komisi pro cenné papíry kopii nebo opis rozhodnutí podle zvláštního zákona.¹⁷⁾

(7) Česká národní banka je povinna podle zvláštního zákona¹⁸⁾ informovat Komisi pro cenné papíry o obchodech s investičními instrumenty, a bude-li požádána, provést kontrolu peněžních transakcí spojených s těmito obchody.

(8) Česká národní banka je povinna podle zvláštního zákona¹⁹⁾ informovat Komisi pro cenné papíry a Ministerstvo financí o zahájení řízení a jeho průběhu, jehož předmětem je uložení opatření k nápravě a sankci.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

§ 4

Českou národní banku tvoří

- a) ústředí se sídlem v Praze;
- b) pobočky;
- c) účelové organizační jednotky.

§ 5

(1) Nejvyšším řídicím orgánem České národní banky je bankovní rada České národní banky (dále jen „bankovní rada“). Bankovní rada určuje měnovou politiku a nástroje pro její uskutečňování a rozhoduje o zásadních měnově politických opatřeních České národní banky.

(2) Bankovní rada dále zejména

- a) stanoví zásady činnosti a obchodů České národní banky,
- b) schvaluje rozpočet České národní banky,
- c) stanoví organizační uspořádání a působnost organizačních jednotek České národní banky,
- d) stanoví druhy fondů České národní banky, jejich výši a použití,
- e) vykonává práva a povinnosti vyplývající z pracovních vztahů vůči zaměstnancům České národní banky. Těmito úkony může pověřit jiné osoby z řad zaměstnanců,
- f) uděluje souhlas k podnikatelské činnosti zaměstnanců České národní banky,

g) stanoví mzdové a další požitky guvernéra; mzdové a další požitky viceguvernéřů a dalších členů bankovní rady stanoví guvernéř.

§ 6

(1) Bankovní rada je sedmičlenná. Jejími členy jsou guvernéř České národní banky, 2 viceguvernéři České národní banky a další 4 členové bankovní rady České národní banky.

(2) Guvernéra, viceguvernéry a ostatní členy jmenuje a odvolává prezident republiky.

(3) zrušen.

(4) Nikdo nesmí zastávat funkci člena bankovní rady více než dvakrát.

(5) Členové bankovní rady jsou jmenováni na dobu 6 roků.

(6) S členstvím v bankovní radě je neslučitelná funkce poslance zákonodárního sboru, člena vlády a členství v řídicích, dozorcích a kontrolních orgánech jiných bank a podnikatelských subjektů a výkon samostatné výdělečné činnosti, s výjimkou činnosti vědecké, literární, publicistické, umělecké a pedagogické a s výjimkou správy vlastního majetku. Členství v bankovní radě je dále neslučitelné s jakoukoliv činností, která může způsobit střet zájmů mezi prováděním této činnosti a členstvím v bankovní radě.

(7) Členem bankovní rady může být jmenován občan České republiky, který

- a) je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) má ukončené vysokoškolské vzdělání,
- c) je bezúhonný,
- d) je v měnových a bankovních záležitostech uznávanou a zkušenou osobností.

(8) Bezúhonnou se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin.

(9) Členové bankovní rady jsou zaměstnanci České národní banky.

(10) Výkon funkce člena bankovní rady končí:

- a) uplynutím jeho funkčního období,
- b) dnem bezprostředně následujícím po dni doručení písemného odvolání z funkce nebo písemně učiněného vzdání se funkce a nebo pozdějším dnem uvedeným v doručeném odvolání nebo vzdání se funkce.

¹⁷⁾ § 16 odst. 2 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů.

¹⁸⁾ § 17 odst. 1 zákona č. 15/1998 Sb.

¹⁹⁾ § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 15/1998 Sb.

(11) Prezident republiky odvolá člena bankovní rady

- a) při porušení odstavce 6 nebo odstavce 7 písm. c),
- b) dnem nabytí právní moci rozsudku, jímž byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jímž byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena.

(12) Prezident republiky může odvolat člena bankovní rady, nevykonává-li funkci po dobu delší než 6 měsíců.

(13) Guvernéra odvolá prezident republiky v případě, jestliže již nesplňuje podmínky požadované pro výkon jeho funkce, nebo dopustil-li se vážného pochybení. Prezident republiky může odvolat guvernéra též, nevykonává-li funkci po dobu delší než 6 měsíců. Odvolaný guvernér nebo Rada guvernérů Evropské centrální banky se mohou domáhat přezkoumání rozhodnutí o odvolání guvernéra z funkce u Evropského soudního dvora, a to v případě, že se domnívají, že tímto rozhodnutím došlo k porušení Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiného právního předpisu vydaného k jejímu provedení.

§ 7

(1) Jednání bankovní rady předsedá guvernér, v jeho nepřítomnosti jím pověřený viceguvernér. Bankovní rada přijímá svá rozhodnutí prostou většinou hlasů. Bankovní rada je usnášeníschopná, je-li přítomen guvernér, nebo jím pověřený předsedající viceguvernér a alespoň další tři její členové. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího.

(2) Jednací řád bankovní rady schvaluje bankovní rada.

§ 8

Jménem České národní banky jedná navenek guvernér. V době jeho nepřítomnosti ho zastupuje jím pověřený viceguvernér.

ČÁST TŘETÍ

VZTAH K VLÁDĚ A DALŠÍM ORGÁNŮM

§ 9

(1) Česká národní banka a bankovní rada při plnění hlavního cíle České národní banky a při výkonu dalších činností nesmějí přijímat ani vyžadovat pokyny od prezidenta republiky, Parlamentu, vlády, správních úřadů ani od jakéhokoliv jiného subjektu.

(2) Česká národní banka a vláda se vzájemně informují o zásadách a opatřeních měnové a hospodářské politiky

§ 10

(1) Česká národní banka zaujímá stanovisko k návrhům, předkládaným k projednání vládě, které se dotýkají působnosti České národní banky.

(2) Česká národní banka plní poradní funkce vůči vládě v záležitostech měnově politické povahy a bankovníctví.

§ 11

(1) Ministr financí nebo jiný pověřený člen vlády je oprávněn zúčastnit se s hlasem poradním zasedání bankovní rady a může jí předkládat návrhy k projednání.

(2) Guvernér České národní banky nebo jím určený viceguvernér je oprávněn účastnit se s hlasem poradním schůze vlády.

ČÁST ČTVRTÁ

EMISE BANKOVEK A MINCÍ

§ 12

Česká národní banka má výhradní právo vydávat bankovky a mince, jakož i mince pamětní (dále jen „bankovky a mince“).

§ 13

Peněžní jednotkou v České republice je koruna česká, zkratka názvu je „Kč“. Koruna česká se dělí na sto haléřů.

§ 14

Česká národní banka spravuje zásoby bankovek a mincí a organizuje dodávky bankovek a mincí od výrobců v souladu s požadavky peněžního oběhu.

§ 15

Česká národní banka sjednává tisk bankovek a ražbu mincí a dozírá na ochranu a bezpečnost do oběhu nevydaných bankovek a mincí a na úschovu a ničení tiskových desek, razidel a neplatných a vyřazených bankovek a mincí.

§ 16

(1) Platné bankovky a mince vydané Českou národní bankou jsou zákonnými penězi ve své nominální hodnotě při všech platbách na území České republiky.

(2) Mince z drahých kovů, pamětní mince a mince ve zvláštním provedení určené ke sběratelským účelům mohou být prodávány za ceny odlišné od jejich nominální hodnoty.

§ 17

(1) Česká národní banka vyměňuje na požádání poškozené bankovky a mince, které vydala, za bankovky a mince nepoškozené.

(2) Česká národní banka může odmítnout vyměnit bankovky nebo mince, jejichž obrazec nebo reliéf je nečitelný nebo proděravělý, a zbytky bankovek menší než čtvrtina původní plochy bankovek. Takové bankovky a mince se předložiteli odeberou bez náhrady a zničí; v odůvodněných případech může Česká národní banka výjimečně náhradu poskytnout.

(3) Česká národní banka neposkytuje náhrady za bankovky a mince, které byly zničeny nebo ztraceny. Bez náhrady mohou být odebrány bankovky, jejichž vzhled byl pozměněn, zejména bankovky, které byly popsány, pomalovány, přetištěny, potištěny, perforovány, nebo které byly zamazány barvou, lepidlem nebo jiným podobným materiálem.

§ 18

Bankovky a mince opotřebované oběhem Česká národní banka stahuje z oběhu, ničí je a nahrazuje bankovkami a mincemi novými.

§ 19

(1) Česká národní banka může prohlásit za neplatné a stáhnout z oběhu bankovky a mince, které vydala. Jejich nominální hodnotu uhradí výměnou za jiné nově vydané bankovky a mince. Doba, po kterou je možno výměnu provádět, nesmí být kratší pěti roků, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Na konci období stanoveného pro výměnu se úhrnná částka bankovek a mincí prohlášených za neplatné, ale nepředložených k výměně, odečte od množství peněz v oběhu v účtech České národní banky. Tato částka je příjmem České národní banky.

§ 20

Jakékoliv reprodukce bankovek, mincí, šeků, cených papírů nebo platebních karet znějících na koruny české nebo na cizí měnu (dále jen „symboly peněz“), nebo předměty úpravou je napodobující, mohou být zhotoveny pouze za podmínek stanovených Českou národní bankou právním předpisem.

§ 21

Padělané nebo pozměněné bankovky a mince znějící na koruny české nebo na cizí měnu, nebo bankovky a mince, u kterých vznikne důvodné podezření, že jsou padělané nebo pozměněné (dále jen „padělané bankovky a mince“), odebírají banky a právnické osoby (dále jen „právnické osoby“) bez náhrady a předdávají je České národní bance. Právnické osoby jsou

oprávněny požadovat od osoby, která padělané bankovky a mince předložila, aby věrohodným způsobem prokázala svou totožnost. Odebrání padělaných bankovek a mincí oznámí právnická osoba, která je odebrala, orgánům činným v trestním řízení.

§ 22

Česká národní banka stanoví vyhláškami

- a) nominální hodnoty, rozměry, hmotnost, materiál, vzhled a další náležitosti bankovek a mincí a jejich vydání do oběhu,
- b) postup fyzických a právnických osob při příjmu zákonných peněz a nakládání s nimi, včetně postupu při odebírání padělaných bankovek a mincí,
- c) poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince,
- d) ukončení platnosti bankovek a mincí a způsob a dobu jejich výměny za jiné bankovky a mince,
- e) podmínky, za kterých lze reprodukovat symboly peněz nebo vyrábět předměty, které je úpravou napodobují.

ČÁST PÁTÁ

NÁSTROJE MĚNOVÉ REGULACE
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

§ 23

Česká národní banka stanoví úrokové sazby, rámce, splatnosti a další podmínky obchodů, které provádí podle tohoto zákona a zvláštních zákonů.¹⁾

§ 24

Česká národní banka stanoví

- a) opatřením vyhlášeným ve Věstníku České národní banky pravidla obezřetného podnikání bank a poboček zahraničních bank,
- b) vyhláškou pravidla obezřetného podnikání dalších osob na peněžním trhu a podmínky, za kterých lze obchodovat na peněžním trhu.

§ 25

(1) Česká národní banka může požadovat, aby banky měly na účtě u České národní banky uloženu stanovenou část svých zdrojů (dále jen „povinné minimální rezervy“).

(2) Povinné minimální rezervy mohou činit nejvýše 30 % celkových závazků banky snížených o závazky banky vůči jiným bankám.

§ 26

(1) Pokud banka neudržuje stanovenou povinnou minimální rezervu, je Česká národní banka oprávněna

účtovat jí z částky, o kterou není stanovena povinná minimální rezerva naplněna, úrok ve výši odpovídající dvojnásobku platné diskontní sazby.

(2) Při zvýšení úrovně povinných minimálních rezerv určí Česká národní banka lhůtu, ve které se banka musí se zvýšením vyrovnat.

ČÁST ŠESTÁ

OBCHODY ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

Obchody s bankami

§ 27

Česká národní banka vede účty bank a přijímá jejich vklady.

§ 28

Česká národní banka může od bank nakupovat, popřípadě jim prodávat

- a) směnky splatné do šesti měsíců ode dne nákupu Českou národní bankou a opatřené alespoň dvěma podpisy, z toho alespoň jedním podpisem za banku;
- b) státní dluhopisy nebo jiné cenné papíry se státní zárukou, které však může nakupovat na dobu nejvýše jednoho roku.

§ 29

(1) Česká národní banka může poskytnout bankám na dobu nejvýše tří měsíců úvěr zajištěný cennými papíry uvedenými v § 28, popřípadě státními dluhopisy nebo jinými cennými papíry se státní zárukou nebo skladištními listy pro zboží hromadného charakteru plně pojištěné proti ztrátě a poškození, jakož i jinými majetkovými hodnotami.

(2) V zájmu zachování likvidity banky může Česká národní banka výjimečně poskytnout bance krátkodobý úvěr, a to na dobu nejvýše tří měsíců. Při poskytnutí tohoto úvěru Česká národní banka požaduje odpovídající zajištění.

Obchody s Českou republikou

§ 30

(1) Česká národní banka vede účty podle zákona o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

(2) Česká národní banka nesmí poskytovat ná-

vratné finanční prostředky ani jinou finanční podporu České republice ani jejím orgánům, územním samosprávným celkům, veřejnoprávním subjektům a právnickým osobám pod kontrolou státu, územního samosprávného celku nebo veřejnoprávního subjektu, s výjimkou bank, a to ani nákupem dluhopisů od těchto subjektů, jsou-li tyto subjekty jejich emitenty. Stejně tak s těmito subjekty nesmí provádět obchody, v důsledku kterých by mohly vzniknout pohledávky České národní banky vůči těmto subjektům.

§ 31

(1) Česká národní banka dává do prodeje podle zvláštního zákona³⁾ státní dluhopisy a v dohodě s Ministerstvem financí může z jeho pověření a za dohodnutou úplatu vykonávat i činnosti spojené se správou, splácením a převody státních dluhopisů, s výplatou úroků z těchto dluhopisů, popřípadě další požadované činnosti.

(2) Česká národní banka vede evidenci cenných papírů vydávaných Českou republikou a splatných do jednoho roku, evidenci cenných papírů vydávaných Českou národní bankou (§ 33) a evidenci dluhopisů s dobou splatnosti do jednoho roku.^{3a)}

Jiné obchody České národní banky

§ 32

Česká národní banka může k usměrnění peněžního trhu kupovat a prodávat cenné papíry, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 33

Česká národní banka může vydávat krátkodobé cenné papíry se splatností do šesti měsíců a obchodovat s nimi.

§ 34

(1) Česká národní banka může za podmínek obvyklých v bankovním sektoru vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právníckým osobám. Seznam těchto právníckých osob zveřejňuje Česká národní banka v roční zprávě o výsledku hospodaření.

(2) Pro provádění činností uvedených v odstavci 1 platí zvláštní zákon⁴⁾ obdobně.

³⁾ § 19 odst. 2 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech.

^{3a)} § 98 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 21/1992 Sb.

ČÁST SEDMÁ

PRAVOMOC ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY V DEVIZOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ

§ 35

Česká národní banka

- a) stanoví, po projednání s vládou, režim kurzu české měny k cizím měnám, přičemž však nesmí být ohrožen hlavní cíl České národní banky,
- b) vyhláší kurs české měny k cizím měnám;
- c) stanoví cenu zlata v bankovních operacích České národní banky;
- d) má v úschově a spravuje měnové rezervy ve zlatě a devizových prostředcích a disponuje s nimi.

§ 36

Česká národní banka

- a) obchoduje se zlatem a devizovými hodnotami a provádí všechny druhy bankovních obchodů s tuzemskými a zahraničními bankami a platební styk se zahraničím;
- b) vydává cenné papíry znějící na cizí měnu;
- c) vydává devizové licence a zvláštní povolení a provádí devizovou kontrolu podle zvláštního zákona.⁶⁾

ČÁST OSMÁ

DALŠÍ ČINNOSTI A OPRÁVNĚNÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

§ 37

(1) Česká národní banka předkládá vládě návrhy zákonných úprav v oblasti měny, peněžního oběhu, peněžního trhu, platebního styku a zákonných úprav týkajících se působnosti a postavení ústřední banky.

(2) Česká národní banka spolu s ministerstvem financí předkládá vládě návrhy zákonných úprav devizového hospodářství a návrhy zákonných úprav v oblasti bankovníctví.

§ 38

(1) Česká národní banka je oprávněna provozovat systémy pro mezibankovní platební styk. Účastníky těchto systémů mohou být vedle bank a poboček zahraničních bank i právnické osoby, které provádějí na základě povolení Komise pro cenné papíry vypořádání

obchodů s investičními instrumenty.^{6a)} Uvedeným osobám bude veden v systému účet obdobný účtu mezibankovního platebního styku podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾ uzavře-li Česká národní banka s těmito osobami smlouvu o vedení účtu platebního styku a předávání dat mezibankovního platebního styku.

(2) Smlouva podle odstavce 1 obsahuje vždy

- a) místo, způsob a čas předávání dat platebního styku,
- b) náležitosti, formát a strukturu dat platebního styku a způsob jejich zajištění proti zneužití,
- c) odpovědnost smluvních stran,
- d) podmínky úročení účtu platebního styku a
- e) stanovení cen za provádění mezibankovního platebního styku.

(3) Česká národní banka stanoví k zajištění jednotného platebního styku a zúčtování v České republice vyhláškou

- a) způsob provádění platebního styku mezi bankami a zúčtování na účtech u bank;
- b) způsob používání platebních prostředků bankami v platebním styku.

§ 39

Česká národní banka provádí registraci zastoupení zahraničních bank a finančních institucí vykonávajících bankovní činnost,⁷⁾ působí-li tato zastoupení na území České republiky. Zahraniční banka nebo finanční instituce je povinna přihlásit své zastoupení k registraci před počátkem jeho působení. Zastoupení nepodniká a nezapisuje se do obchodního rejstříku.

§ 40

Česká národní banka sjednává v rámci své působnosti podle tohoto zákona platební a jiné dohody se zahraničními bankami a mezinárodními finančními institucemi.

§ 41

(1) Česká národní banka koordinuje rozvoj bankovního informačního systému v České republice. Za tím účelem právním předpisem stanoví zásady bankovního informačního systému.

(2) Česká národní banka vyžaduje k zabezpečení svých úkolů potřebné informace a podklady od

- a) bank a poboček zahraničních bank,

⁶⁾ Devizový zákon.

^{6a)} Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 1 odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb.

b) jiných osob, které jsou finančními institucemi⁸⁾ nebo v nichž má banka kvalifikovanou účast,⁹⁾ nebo osob, zahrnutých do konsolidačního celku, nad nímž je vykonáván bankovní dohled, anebo osob, které disponují informacemi potřebnými pro sestavení platební bilance České republiky.

(3) Česká národní banka stanoví vyhláškou okruh jiných osob uvedených v odstavci 2 písm. b) a obsah, formu, termíny a způsob předkládání od nich vyžadovaných informací a podkladů. Česká národní banka stanoví opatřením vyhlášeným ve Věstníku České národní banky obsah, formu, termíny a způsob předkládání informací a podkladů vyžadovaných od bank a poboček zahraničních bank a závaznou metodiku k sestavování a organizační a komunikační podmínky pro předávání veškerých informací a podkladů.

(4) Pokud předložené informace a podklady neodpovídají stanoveným pravidlům podle odstavce 3 nebo pokud vzniknou důvodné pochybnosti o jejich správnosti nebo úplnosti, je Česká národní banka oprávněna vyžádat si odpovídající upřesnění nebo vysvětlení. Jestliže banka, pobočka zahraniční banky nebo jiná osoba uvedená v odstavci 2 písm. b) požadované informace a podklady nepředloží nebo tyto informace a podklady jsou opakovaně neúplné nebo nesprávné, postupuje Česká národní banka podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ vůči bankám a pobočkám zahraničních bank a vůči jiným osobám zahrnutým do konsolidačního celku v případě, jde-li o povinnost těchto osob poskytovat informace pro účely bankovního dohledu na konsolidovaném základě. Vůči jiným osobám postupuje Česká národní banka podle § 46.

(5) Česká národní banka stanoví vyhláškou podmínky pro označování účelů úhrad potřebných pro sestavování platební bilance České republiky.

§ 42

Česká národní banka je oprávněna provádět investiční a obchodní činnost v rozsahu nezbytném pro zajištění jejích činností.

§ 43

Vydávání cenných papírů Českou národní bankou podle tohoto zákona, jakož i obchodování s cennými

papíry prováděné Českou národní bankou nepodléhají povolení ani výkonu státního dozoru.

ČÁST DEVÁTÁ

DOHLED

§ 44

- (1) Česká národní banka vykonává dohled nad
- činností bank, poboček zahraničních bank a konsolidačních celků, jejichž součástí je banka se sídlem v České republice, a nad bezpečným fungováním bankovního systému (bankovní dohled) podle § 2 odst. 2 písm. d),
  - činností jiných osob než bank, které mají povolení podle zvláštních právních předpisů,⁵⁾
  - bezpečným, spolehlivým a efektivním fungováním platebních systémů.
- (2) Dohled zahrnuje
- posuzování žádostí o udělení licencí a povolení podle zvláštních právních předpisů,^{9a)}
  - dohled nad dodržováním podmínek stanovených udělenými licencemi a povoleními,
  - kontrolu dodržování zákonů, jestliže je k této kontrole Česká národní banka tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy¹⁾ zmocněna, a kontrolu dodržování vyhlášek a opatření vydaných Českou národní bankou,
  - ukládání opatření k nápravě a pokut při zjištění nedostatků podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu.⁴⁾

§ 45

Při výkonu dohledu formou kontroly na místě se vztahy mezi Českou národní bankou a kontrolovanými osobami řídí základními pravidly kontrolní činnosti, stanovenými zvláštním zákonem¹⁰⁾ pro orgány státní správy s výjimkou ustanovení o spolupráci v oblasti kontroly.¹¹⁾

§ 46

(1) Zjistí-li Česká národní banka nedostatky při činnosti vykonávané jinými osobami než bankami na

⁸⁾ § 17a odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 16/1998 Sb.

⁹⁾ § 17a odst. 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 16/1998 Sb.

⁵⁾ Devizový zákon.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{9a)} Například zákon č. 21/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/1995 Sb., zákon č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Část třetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

¹¹⁾ § 21 až 23 zákona č. 552/1991 Sb.

základě povolení podle zvláštních zákonů,⁵⁾ může uložit těmto osobám

- a) opatření směřující k nápravě zjištěných nedostatků, zejména příkaze upustit od nesprávného postupu nebo ukončit činnost;
- b) pokutu podle závažnosti zjištěných nedostatků až do výše 1 000 000 Kč.

(2) Nedostatky podle odstavce 1 se rozumí porušení podmínek stanovených v povolení podle zvláštních zákonů,⁵⁾ jakož i porušení tohoto zákona, zvláštního zákona,⁴⁾ právních předpisů a opatření vydaných Českou národní bankou.

(3) Pokutu podle odstavce 1 písm. b) uloží Česká národní banka rovněž

- a) osobám, které vykonávají bez povolení činnosti, k nimž je třeba povolení podle zvláštních zákonů;⁵⁾
- b) osobám, které porušily povinnosti vyplývající z § 41 odst. 2 až 4;
- c) osobám, které porušily pravidla a podmínky stanovené podle § 24 písm. b).

(4) Uložením pokuty není dotčena odpovědnost podle jiných právních předpisů.

(5) Na řízení o uložení pokuty podle odstavce 1 písm. b) se vztahují předpisy o správním řízení.¹²⁾ O rozkladu proti rozhodnutí o uložení pokuty rozhoduje bankovní rada.

(6) Uložené pokuty jsou příjmem státního rozpočtu.

(7) Česká národní banka může uložit pokutu podle odstavce 1 písm. b) do jednoho roku ode dne zjištění nedostatků, nejpozději do deseti let ode dne, ve kterém tyto nedostatky vznikly.

ČÁST DESÁTÁ

HOSPODAŘENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

§ 47

(1) Česká národní banka hospodář podle rozpočtu, který musí být členěn tak, aby z něj byly zřejmé výdaje na pořízení majetku a výdaje na provoz České národní banky.

(2) Česká národní banka ze svých výnosů hradí nezbytné náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití

zisku v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

(3) Roční zprávu o výsledku svého hospodaření Česká národní banka předkládá nejpozději do 3 měsíců po skončení kalendářního roku k projednání Poslanecké sněmovně. Součástí této zprávy je i informace o platech členů bankovní rady České národní banky.

(4) Poslanecká sněmovna může zprávu o výsledku hospodaření České národní banky

- a) schválit,
- b) vzít na vědomí, nebo
- c) odmítnout.

(5) Odmítne-li Poslanecká sněmovna zprávu o výsledku hospodaření České národní banky, je Česká národní banka povinna do 6 týdnů předložit zprávu zpřesněnou a doplněnou podle požadavků Poslanecké sněmovny.

§ 48

(1) Česká národní banka vede účetnictví podle zvláštního právního předpisu.^{12a)}

(2) Účetní závěrka České národní banky je ověřována jedním nebo více auditory, kteří jsou určení po dohodě bankovní rady s ministrem financí.

(3) Jakmile je účetní uzávěrka schválena a ověřena auditory, bankovní rada ji předá Poslanecké sněmovně a zveřejní.

(4) Česká národní banka vydává za účelem zveřejnění výroční zprávu, která obsahuje základní údaje o měnovém vývoji.

(5) Česká národní banka zpracovává a poskytuje dekadně ke zveřejnění výkaz o své finanční pozici.

ČÁST JEDENÁCTÁ VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 49

Na všechny bankovní operace České národní banky včetně stavů na účtech, které vede, se vztahuje bankovní tajemství.

§ 49a

zrušen

§ 49b

(1) Česká národní banka vydává opatření České

¹²⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

^{12a)} Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

národní banky (dále jen „opatření“), je-li k tomu zákonem zmocněna. Tato opatření jsou pro banky a pobočky zahraničních bank závazná.

(2) Opatření podepisuje guvernér České národní banky.

(3) Opatření nabývá platnosti dnem jeho vyhlášení ve Věstníku České národní banky (dále jen „Věstník“).

(4) Opatření nabývá účinnosti dnem, který je v něm stanoven. Nejdříve však nabývá opatření účinnosti dnem jeho vyhlášení ve Věstníku, kterým je den vydání příslušné částky Věstníku.

(5) Opatření jsou ve Věstníku označena pořadovými čísly, jejichž řada se uzavírá koncem každého kalendářního roku.

(6) Věstník je vydáván v postupně číslovaných částkách, označených pořadovými čísly, jejichž řada se uzavírá koncem každého kalendářního roku.

§ 50

(1) Zaměstnanci České národní banky jsou povinni zachovávat mlčenlivost ve služebních věcech. Tato povinnost trvá i po skončení pracovněprávního vztahu nebo jiného obdobného vztahu. Povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámí při výkonu své funkce, platí i pro členy poradních orgánů a auditory.

(2) Zaměstnanci České národní banky a členové poradních orgánů mohou být zproštěni této povinnosti z důvodu veřejného zájmu guvernérem.

(3) Zaměstnanci České národní banky mohou vykonávat podnikatelskou činnost jen s předchozím souhlasem bankovní rady.

ČÁST DVANÁCTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 51

Česká národní banka vzniká rozdělením Státní banky československé.¹³⁾

§ 52

Pro celkový stav úvěrů poskytovaných České republice podle § 30 odst. 2 se výjimečně pro rok 1993 stanoví 7% limit příjmů státního rozpočtu v uplynulém roce.

§ 53

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů Státní banky československé s pracovníky, kteří mají pracoviště na území České republiky, přecházejí na Českou národní banku.

§ 54

Na Českou národní banku přechází majetek Státní banky československé v rozsahu stanoveném podle zvláštního zákona.¹⁴⁾

§ 55

(1) Je-li v právních předpisech vydaných před účinností tohoto zákona a recipovaných do právního řádu České republiky a v opatřeních uvedena Státní banka československá, rozumí se tím ode dne účinnosti tohoto zákona Česká národní banka.

(2) Opatření vydaná Státní bankou československou platná ke dni účinnosti tohoto zákona se považují za opatření vydaná Českou národní bankou.

(3) Právní úkony učiněné Státní bankou československou vůči osobám se sídlem nebo trvalým pobytem na území České republiky se považují ode dne účinnosti tohoto zákona za právní úkony učiněné Českou národní bankou.

§ 56

zrušen

§ 57

Účty, které vedla ke dni svého zániku Státní banka československá na území České republiky, se považují za účty vedené Českou národní bankou v souladu s tímto zákonem.

§ 58

(1) Do dne jmenování členů bankovní rady České národní banky podle § 6 odst. 2 a 3 vykonávají jejich funkci dosavadní vedoucí pracovníci Státní banky československé, kteří byli do svých funkcí jmenováni prezidentem České a Slovenské Federativní Republiky z řad občanů České republiky podle § 6 zákona č. 22/1992 Sb., o Státní bance československé.

(2) Výjimku z ustanovení § 6 odst. 5 může pro rok 1993 povolit bankovní rada.

¹³⁾ Čl. 14 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Ústavní zákon č. 541/1992 Sb., o dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republiku a Slovenskou republiku a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku.

§ 59

Na Českou národní banku se vztahují rozpočtová pravidla republiky¹⁶⁾ s výjimkou ustanovení upravujících povinnosti ústředních orgánů státní správy a ustanovení upravujících kontrolu rozpočtového hospodaření.

§ 60

Tímto zákonem se zrušuje zákon č. 22/1992 Sb., o Státní bance československé.

§ 60a

Česká národní banka ve spolupráci s Ministerstvem financí a Komisí pro cenné papíry vypracují nejpozději do tří měsíců od účinnosti zvláštního zákona²⁰⁾ systém vzájemné spolupráce v oblasti kapitálového trhu.

§ 61

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

* * *

Zákon č. 60/1993 Sb., o oddělení měny, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (3. února 1993).

Zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry

a o změně a doplnění dalších zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. dubna 1998.

Zákon č. 442/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Nález Ústavního soudu ze dne 20. června 2001, vyhlášený pod č. 278/2001 Sb., nabyt účinnosti dnem vyhlášení (3. srpna 2001).

Zákon č. 482/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 127/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 442/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. května 2002, s výjimkou ustanovení § 6 odst. 12, které nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Předseda vlády:

Ing. Zeman v. r.

¹⁶⁾ Zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

²⁰⁾ Zákon č. 15/1998 Sb.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 72 92 70 11, fax (02) 72 95 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 05/45 17 50 80; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 0627/322 132, fax: 0627/370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdlík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Náchod:** Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/42 45 46; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Cerná Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moravia-press, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7, Knihkupectví Seidl, Štěpánská 30; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, Mediaprint & Kapa Pressegross, Štěrboboholská 1404/104; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Mílada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 047/5501773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zátec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.